

Rolul Băncii Naționale în promovarea plăților electronice

Reformarea sistemului național de plăți

- Lansarea reformei în anul 2003 după aprobarea de CA al BNM a Strategiei de dezvoltare a SNP
- Stabilirea în RM a pilonilor necesari pentru crearea unei infrastructuri moderne de plăți
 - implementarea SAPI, care este pivotul (nucleul) sistemului de plăți din RM
 - asigurarea cadrului normativ cu privire la instrumentele moderne de plată și deservirea bancară la distanță

Implementarea SAPI - obiective

- **Introducerea în RM a unui sistem care corespunde celor mai bune practici și standarde internaționale**
- **Majorarea vitezei de circulație a banilor**
- **Asigurarea unor mecanisme sigure și eficiente de gestionare a riscurilor**
- **Structura complexa – RTGS și DNS**
- **Facilitarea utilizării instrumentelor moderne de plată**

Implementarea SAPI – beneficii pentru clienții băncilor

- **Obligativitatea (p-u bănci) de a procesa plățile în ziua primirii acestora chiar și a plăților care nu sunt urgente**
- **Diminuarea timpului necesar pentru procesarea plăților urgente, de la cel puțin 5 ore până la 20 – 30 minute**
- **Instrumente de plată moderne – transfer de credit și debitare directă**
- **Premise la nivel de infrastructură p-u promovarea plăților electronice în RM**

Implementarea SAPI - transparență

- **BNM obligă băncile să aducă la cunoștința clienților (afișarea la ghișeu și publicarea pe pagina WEB) a condițiilor de executare a transferului urgent**
- **Limita de timp necesară pentru trecerea la scăderi a sumei indicate în OP și transmiterea acestuia în adresa băncii beneficiare**
- **Clientul băncii poate verifica dacă banca și-a onorat angajamentul, banca fiind obligată să-i pună la dispoziție confirmările necesare**

Asigurarea cadrului normativ relevant

- Regulamentul cu privire la cardurile bancare
- Regulamentul cu privire la transferul de credit
- Regulamentul cu privire la debitarea directă
- Regulamentul privind utilizarea sistemelor de deservire bancară la distanță
- www.bnm.md

Cadrul normativ – necesitatea consultării

- Deținătorii de carduri bancare ar putea afla multe chestiuni importante prevăzute pentru protejarea drepturilor acestora
- Pentru furnizorii de utilități publice este utilă consultarea normelor aferente debitării directe
- Debitarea directă – instrumentul utilizat masiv în zona UE p-u efectuarea plăților recurente de către populație
- Utilizarea DD în RM ar poate contribuie esențial la depășirea situației tensionate existente la achitarea plăților comunale

Situația existentă - carduri

- La sf. anului 2009 – 745 615 in circulație
- Numărul tranzacțiilor - 14,8 mln., a crescut cu 7 %
- Valoarea plăților – 12,7 mlrd. lei, în creștere cu 8%
- Analiza sub aspect calitativ – 94% din numărul și 98 % din valoarea revin retragerilor de numerar
- Stare de lucruri care contravine obiectivului lansării acestui instrument

Situația existentă – utilizarea SDBD

- La moment toate băncile prestează SDBD - servicii din gama (e - banking)
- Cele mai populare – pc banking și internet banking
- Interesul cu privire la prestarea a asemenea servicii a apărut după 2000
- O evoluție mai pronunțată a SDBD s-a conturat după aprobarea de către BNM în 2003 a Regulamentului cu privire la sistemele client - bancă

Situația existentă – utilizarea SDBD

- Regulamentul privind utilizarea sistemelor client – bancă – punct de reper în istoria furnizării serviciilor de plăți electronice
- Concomitent cu dezvoltarea acestor servicii BNM a considerat oportunitatea dezvoltării cadrului normativ
- BNM aprobă un nou Regulament privind utilizarea sistemelor de deservire bancă la distanță
- Acest Regulament prevede posibilitatea prestării tuturor serviciilor din gama e - banking: pc – banking, internet – banking, mobile – banking, ATM - banking

Situația existentă - SDBD date statistice

- **Nr. de utilizatori a crescut cu 180% de la 6025 la 16869**
- **Numărul tranzacțiilor s-a majorat cu circa 162% ajungând la 2 mln. 272 mii**
- **Valoarea operațiunilor a atins 59 mlrd. lei în creștere cu 51%**
- **Preponderent SDBD sunt utilizate de către pers. juridice**

Situația existentă – debitarea directă

- Utilizarea DD este foarte și foarte neînsemnată
- 0 la nivel interbancar și foarte puțin la nivel intrabancar

Concluzii

- **Ultimul deceniu a marcat începutul dezvoltării pieței plăților electronice în RM**
- **Cardul bancar deși este cel mai cunoscut instrument modern de plată, preponderent este utilizat pentru retragere de numerar**
- **SDBD deși înregistrează trenduri ascendente impresionante sunt utilizate preponderent de către persoanele juridice**
- **Un potențial de creștere sporit pe piața plăților electronice îl are segmentul persoanelor fizice, în special serviciile de tipul mobile – banking și debitarea directă**